Lietas Nr. C28314613
Lietas arhīva Nr. C-3146-13/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 27.septembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa:

tiesnese B.Ābele,

ar sekretāri Valsts amatpersona,

piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. A/,

atbildētāja pārstāvim /pers. B/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību n/a prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību n/a par parāda un likumisko procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 4.aprīlī maksātnespējīgā sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – MSIA) n/a cēla Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) n/a par parāda un likumisko procentu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pārbaudot MSIA n/a grāmatvedības datus, administrators konstatēja, ka SIA n/a nav veikusi samaksu par prasītāja piegādātajām precēm par kopējo summu Ls 2445,88, kas piegādātas saskaņā ar 2004.gada 4.oktobra preču pavadzīmi Nr.HJ-VII 579095. 2013.gada 17.janvārī administrators nosūtīja atbildētājai brīdinājumu, lūdzot nekavējoties samaksāt pamatparādu Ls 2445,88 apmērā. Uz šo tika saņemta atbilde, norādot, ka SIA n/a nepastāv parādsaistības pret prasītāju, jo 2004.gada 16.decembrī SIA n/a atgrieza prasītājai atpakaļ preci Ls 2445,88 apmērā saskaņā ar preču atgriešanas pavadzīmi Nr.HJ-VII 675364. Administratora rīcībā nav atbildētāja norādītās preču atgriešanas pavadzīmes, tāda nav reģistrēta arī grāmatvedības datos, šādu pavadzīmi prasītājam nav uzrādījis arī atbildētājs, tādēļ nav pamats uzskatīt, ka atbildētājs ir veicis preču atgriešanu norādītajā apmērā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 2002., 2004., 2021.pantu, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no SIA n/a par labu prasītājam parādu Ls 2445,88 apmērā, noteikt tiesības saņemt likumiskos procentus no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz tā pilnīgai izpildei (izsoles dienai).

Ar 2013.gada 10.aprīļa tiesas lēmumu noraidīts prasītāja lūgums par prasības nodrošināšanu civillietā.

2013.gada 16.maijā Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi par celto prasību. Tajos norādīts, ka prasību neatzīst pilnībā. 2004.gada 4.oktobrī prasītāja izrakstīja atbildētājai preču pavadzīmi-rēķinu (PPR) Nr.HJ-VII 579095 par saņemtajām precēm par kopējo summu Ls 3706,17. Daļu no iegādātajām precēm par kopējo summu Ls 2445,88 atbildētāja atgrieza prasītājai atpakaļ, 2004.gada 16.decembrī izrakstot par to PPR Nr.HJ-VII 675364. Līdz ar to atbildētāja savas saistības pret atbildētāju pilnībā izpildīja. Arī nekādas citas atbildētājas neizpildītas maksājuma saistības pret prasītāju, saskaņā ar atbildētājas grāmatvedības reģistriem, nav konstatējamas. Par izpildītajām saistībām, tas ir, par preču atgriešanas faktu par summu Ls 2445,88 apmērā, atbildētāja norādīja prasītājai 2006.gadā, veicot savstarpējo norēķinu salīdzināšanu uz 2006.gada 1.janvāri. Kopš šī savstarpējo norēķinu salīdzināšanas nekādas pretenzijas un prasības par Atbildētājas nepienācīgi veiktām samaksas saistībām Atbildētāja no Prasītājas līdz pat 2013.gada 17.janvārim netika saņēmusi.

Ņemot vērā, ka kopš 2004.gada 1.decembra, kad atbildētāja par preču atgriešanas faktu Prasītājai izrakstīja PPR Nr.HJ-VII 675364 par kopējo summu Ls 2445,88, ir pagājuši jau vairāk kā 8 gadi, minētā PPR ir iznīcināta normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ko apliecina 3.pielikumā pievienotais CB 2010.gada 12.jūlija Akts par dokumentu atlasi iznīcināšanai.

2013.gada 15.augustā saskaņā ar Civilprocesa likuma 166.panta pirmo daļu tiesā tika iesniegti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi. Tajos atbildētājs norāda, ka MSIA n/a iespējamam prasījumam pret SIA n/a ir iestājies prasījuma noilgums. Komerclikumā 407.panta pirmā daļa nosaka, ka komerciālā pirkuma līgums ir tāds līgums, ar kuru pārdevējs apņemas pārdot un pircējs apņemas pirkt preci un samaksāt nolīgto pirkuma maksu un kurā vismaz viens no līdzējiem ir komersants. Prece šīs sadaļas izpratnē ir pārdošanai paredzēta kustama lieta, kas nav izņemta no privāttiesiskas apgrozības. Preču pirkums starp SIA n/a kā pircēju un SIA n/a kā pārdevēju saskaņā ar 2004.gada 4.oktobra preču pavadzīmi Nr.HJ-VII 579095 atbilst Komerclikuma 407.panta pirmajā daļā noteiktajai komerciālā pirkuma līguma definīcijai un tam piemīt komerciālā pirkuma līgumam raksturīgās pazīmes. Komerclikuma 406.pants

nosaka, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi nolīgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Komerclikuma Pārejas noteikumu 16.punkts paredz, ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma terminu, noilguma termiņš izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu.

Tā kā lietā nav pierādījumu tam, ka SIA n/a kopš preču nodošanas un parādzīmē noteiktā samaksas termiņa notecēšanas līdz pat 2013.gada 1.janvārim būtu izvirzījis pretenzijas SIA n/a par iespējamā parāda esamību pret MSIA n/a, 2013.gada 1.janvārī ir iestājies prasījuma noilgums.

SIA n/a līdz pat maksātnespējas procesa pasludināšanai un administratora iecelšanai nevērsās ar pretenzijām pie SIA n/a par parāda esamību. Savukārt maksātnespējas procesa administrators nevar pierādīt sava prasījuma pamatotību. Līdz ar ko secināms, ka SIA n/a nav parāda pret SIA n/a, kas izriet no 2004.gada 4.oktobra preču pavadzīmes Nr.HJ-VII 579095.

Prasītāja pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja, pamatojoties uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem. uzskata, ka ar grāmatvedības dokumentiem – salīdzināšanas aktu – nepietiek, lai uzskatītu, ka parādsaistības vairs nepastāv. Prasītāja grāmatvedības dokumentos nav tādu dokumentu, kā norāda atbildētājs, tādejādi prasība ir pamatota un apmierināma. Attiecībā par atbildētāja norādi uz to, ka ir iestājies noilgums, norāda, ka administrators nav kavējies ar brīdinājuma nosūtīšanu. Turklāt nevar apgalvot, ka pirms tam nav bijuši kādi citi atgādinājumi vai brīdinājumi par nenokārtotām saistībām.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina par pamatotu. Norādīja, ka atbildētāja grāmatvedības dokumentos bija gan preču atgriešanas pavadzīme gan salīdzināšanas akts. Šie dokumenti saskaņā ar likumdošanu ir iznīcināti un saglabājušies tikai datu bāzē atspoguļotā informācija. Līdz pat 2013.gada 17.janvārim prasītājs nebija neko iebildis par it kā esošām parādsaistībām. Uzskata, ka saskaņā ar Komerclikumu, šim prasījumam ir iestājies noilgums, tādēļ prasība ir noraidāma.

Motīvu daļa

Noklausījusies tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Lietā nav strīds par to, ka 2004.gada 4.oktobrī prasītājs sagatavojis preču pavadzīmi-rēķinu Nr.HJ-VII 579095 par preču piegādi atbildētājam Ls 3706,17 apmērā. No lietas materiālos esošā prasītāja konta izraksta izriet, ka 2008.gada 1.augustā atbildētājs saskaņā ar šo preču pavadzīmi veicis maksājumu Ls 1260,29 apmērā.

Prasītājs norāda, ka atbildētājs nav veicis pilnīgu šīs pavadzīmes apmaksu, nenokārtotās parādsaistības ir Ls 2445,88, sakarā ar ko 2013.gada 4.aprīlī ir cēlis prasību tiesā.

Civillikuma 1893.pants nosaka, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā. Civillikuma 1910.pants nosaka, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas nevien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība.

Ar 2010.gada 1.janvārī spēkā stājušos Komerclikuma D daļas 406.pantu, no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Minētā likuma Pārejas noteikumu 16.pants noteic, ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņā izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu.

Komerclikumā 407.panta pirmā daļa nosaka, ka komerciālā pirkuma līgums ir tāds līgums, ar kuru pārdevējs apņemas pārdot un pircējs apņemas pirkt preci un samaksāt nolīgto pirkuma maksu un kurā vismaz viens no līdzējiem ir komersants. Preču pirkums starp SIA n/a kā pircēju un SIA n/a kā pārdevēju saskaņā ar 2004.gada 4.oktobra preču pavadzīmi Nr.HJ-VII 579095 atbilst Komerclikuma 407.panta pirmajā daļā noteiktajai komerciālā pirkuma līguma definīcijai un tam piemīt komerciālā pirkuma līgumam raksturīgās pazīmes.

Ņemot vērā šīs Komerclikuma normas, prasītāja prasījumam noilgums ir iestājies 2013.gada 1.janvārī.

Saskaņā ar Civillikuma 1905.pantu atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu.

Lietas materiāliem pievienots 2013.gada 17.janvārī prasītāja sagatavota un atbildētājam nosūtīta pretenzija par nenokārtotām parādsaistībām, kas izriet no 2004.gada preču pavadzīmes Nr.HJ-VII 579095 par preču piegādi. Prasītājs tiesas sēdē norādīja, ka nav izslēgts, ka arī iepriekš ir bijuši kādi atgādinājumi par nenokārtotajām parādsaistībām, tomēr prasītāja rīcībā šādu pierādījumu neesot.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus. Tiesas sēdē prasītāja pārstāvim tika izskaidrotas sekas, kādas var būt, ja netiek iesniegti pierādījumi, kas apstiprina prasītāja norādītos apstākļus par brīdinājumu esamību pirms 2013.gada 1.janvāra.

Ņemot vērā to, ka atgādinājums parādniekam nosūtīts tikai 2013.gada 17.janvārī, tiesa nekonstatē noilguma pārtraukumu un atzīst, ka prasītāja prasībai ir iestājies noilgums un sakarā ar to šī prasība ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, sakarā ar tiesas dokumentu nosūtīšanu lietā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 6,10 apmērā. saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, ņemot vērā, ka prasītājs no tiesas izdevumu samaksas ir

atbrīvots, šos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus uzņemas valsts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 97., 189-194.pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību n/a prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību n/a par parāda piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2013.gada 27.septembrī.

Tiesnese B.Ābele